

Kronoloji

Rusya'da yaşanmış olaylar Jülyen takvimi, Rusya dışında yaşanmış olanlar ise hem Jülyen hem de (Batı) Gregoryen takvimleri esas alınarak verilmiştir.

1914

19 Temmuz / 1 Ağustos: Dünya Savaşı başlıyor.

23 Temmuz / 4 Ağustos: Alman Sosyal Demokrat Partisi savaş kredileri lehine oy kullanıyor.

26 Temmuz / 8 Ağustos: Lenin Nowy Targ'da (Polonya) tutuklanıyor.

23 Ağustos / 5 Eylül: Lenin Bern'e (İsviçre) varıyor.

12 Ekim / 4 Kasım: Duma'daki bolşevik milletvekilleri tutuklanarak Sibiryaya gönderiliyorlar.

24-26 Ağustos / 6-8 Eylül: Lenin, bolşeviklerin Bern'deki bir konferansında savaş karşısındaki tutuma ilişkin görüşlerini açıklıyor. Savaş konusundaki tezleri sosyal demokrat grubun bir kararı olarak benimseniyor.

1915

14 / 19 Şubat - 27 Şubat / 4 Mart: Bolşevik grupların Bern'deki yurtdışı konferansı.

13-15 Mart / 26-28 Mart: Bern'deki Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı.

22-24 Mart / 4-6 Nisan: Bern'deki Uluslararası Sosyalist Gençlik Konferansı.

23-26 Ağustos / 5-8 Eylül: Savaş karşıtı Zimmerwald Konferansı.

1916

Aralık 1915 - Haziran 1916: Lenin Emperyalizm: Kapitalizmin En Yüksek Aşaması adlı eseri üzerine çalışıyor.

11-17 Nisan / 24-30 Nisan: Savaş karşıtı Kienthal Konferansı.

16-17 Aralık / 29-30 Aralık: Rasputin'e suikast.

Aralık 1916 - Şubat 1917: Lenin Zürih Kütüphanesi'nde devlet karşısında marksist tutum üzerine çalışmalar yürütüyor; Marks ve Engels'ten aldığı notlarla kendi yorum ve çıkarsamaları Marksizmde Devlet başlığı altında bir araya getiriliyor.

1917

9 Ocak: 'Kanlı Pazar'ın yıldönümü sokak gösterileri ve matbaacıların greviyle kutlanıyor.

14 Şubat: Sonuncu Devlet Duması toplanıyor.

23 Şubat: Uluslararası Kadınlar Günü devrimi başlatıyor.

24 Şubat: Petrograd'ta 200.000 işçi grevde.

25 Şubat: Petrograd'ta genel grev. Devrimciler kurşunlanıyor ve tutuklanıyor.

26 Şubat: Duma'nın çar tarafından dağıtılması. Milletvekilleri meclisi terk ediyor, fakat şehirden ayrılmamaya karar veriyorlar. Onbinlerce işçi sokağa çıkıyor.

27 Şubat: Muhafız alaylarının ayakmanması. İşçi Vekilleri Sovyeti'nin kuruluşu. Duma Geçici Komitesi'nin kurulması.

28 Şubat: Çarın bakanlarının tutuklanması. Schlüsselberg Cezaevi'nin ele geçirilmesi. İzvestiya'nın ilk sayısı, 'Sovyet'ten Haberler'.

1 Mart: Askerlere yönelik 'I No.lu Emir' in yayımlanması. Sovyetin asker seksiyonunun kuruluşu. Moskova Sovyeti'nin ilk oturumu.

2 Mart: Çar, Grandük Mikhail lehine taçını ve tahtını terk ediyor. Duma Geçici Komitesi, Sovyet'in ve Adalet Bakanı Kerenski'nin desteğini alarak Geçici Hükümet'i kuruyor.

3 Mart: Grandük Mikhail tahttan çekiliyor. Geçici Hükümet radyo aracılığıyla devrimi dünyaya duyuruyor.

5 Mart: Bolşevik Parti'nin merkezi yayın organı Pravda'nın ilk sayısı.

6 Mart: Geçici Hükümet siyasi tutuklular için af ilan ediyor.
7 Mart / 26 Mart: Lenin, Uzaktan Mektuplar'ı kaleme alıyor.
8 Mart: Çar Moghilyev'de tutuklanıyor.
14 Mart: Sovyet, 'tüm dünya halklarına' hitaben, ilhaksız ve tazminatsız barış ilan ediyor.
23 Mart: Devrim şehitleri için düzenlenen cenaze töreni.
29 Mart: Sovyetlerin Tüm Rusya Konferansı.
28 Mart - 4 Nisan: Bolşevik Parti Tüm Rusya Konferansı.
3 Nisan: Lenin, Zinovyev ve diğer Bolşevikler İsviçre'den Rusya'ya varıyorlar.
4 Nisan: Lenin'in proleter devrime ilişkin politikasının ana hatlarını açıkladığı Nisan Tezleri.
14-22 Nisan: Bolşevik Parti Petrograd Şehri Konferansı.
24-29 Nisan: Bolşeviklerin Yedinci (Nisan) Tüm Rusya Konferansı.
18 Nisan: Uluslararası sosyalist gün olan 1 Mayıs'ın kutlanması. Dışişleri Bakanı Milyukov'un Müttefik devletlere bir nota göndererek, eski koşullar temelinde zafere kadar savaş vaadetti.
20 Nisan: Milyukov'un notasını protesto eden silahlı gösteriler - 'Nisan Günleri'.
24 Nisan: Bolşevik Parti Tüm Rusya Konferansı'nın başlaması.
1 Mayıs: Petrograd Sovyeti bir koalisyon hükümetinin kurulması lehine oy kullanıyor.
2 Mayıs: Milyukov görevinden istifa ediyor.
4 Mayıs: Lenin'in politikalarını destekleyen Troçki Amerika'dan dönüyor. Petrograd'ta bir Tüm Rusya Köylü Vekilleri Kongresi toplanıyor.
5 Mayıs: Savaş Bakanı Kerenski ile bir koalisyon hükümeti oluşturuluyor.
17 Mayıs: Kronştad Sovyeti, kendisinin Kronştad'taki yegane yönetici güç olduğunu ilan ediyor.
25 Mayıs: Sosyalist Devrimci Parti Tüm Rusya Kongresi.
30 Mayıs: Fabrika ve işyeri komitelerinin birinci konferansı Petrograd'ta başlıyor.
3 Haziran: Birinci Tüm Rusya Sovyetleri Kongresi.
9 Haziran: Bolşevikler, Petrograd'ta hükümet karşıtı gösterilere son verilmesi çağrısında bulunuyor.
18 Haziran: Galiçya'da Rus saldırısı başlıyor. Sovyet tarafından Petrograd'ta organize edilen kitle gösterileri Bolşevik yanlısı gösteriler haline dönüşüyor.
3-4 Temmuz: Petrograd'ta şiddetli hükümet karşıtı gösteriler.
5 Temmuz: Bolşevik liderlerin tutuklanması için emir yayımlanıyor.
7 Temmuz: Lenin saklanmaya başlıyor.
8 Temmuz: Prens Lvov görevinden ayrılıyor; Kerenski bir geçici hükümetin başına geçiriliyor.
12 Temmuz: Geçici Hükümet cephede ölüm cezasını yeniden uygulamaya koyuyor.
16 Temmuz: General Kornilov, Rus Ordusu Genel Kurmay Başkanlığına atanıyor.
23 Temmuz: Troçki'nin Geçici Hükümet tarafından tutuklanması.
24 Temmuz: Kerenski yeni bir koalisyon hükümeti oluşturuyor.
26 Temmuz / 3 Ağustos: Bolşevik Parti Altıncı Kongresi.
12-15 Ağustos: Moskova'da Devlet Konferansı'nın toplanması ve genel protesto grevi.
20 Ağustos: Petrograd belediye seçimlerinde bolşeviklerin başarısı.
21 Ağustos: Riga'nın Almanlar tarafından işgali.
Ağustos - Eylül: Lenin Devlet Ve Devrim'i yazıyor.
27-30 Ağustos: General Kornilov öncülüğünde başarısız bir karşı devrimci darbe girişimi.
1 Eylül: Petrograd Sovyet'i Bolşevik bir önergeyi kabul ediyor.

4 Eylül: Troçki kefaletle salıveriliyor.

5 Eylül: Moskova Sovyet'i bolşevik bir önergeyi kabul ediyor.

9 Eylül: Petrograd Sovyeti liderleri bolşeviklerin safına geçiyor.

10-14 Eylül: Lenin, Yaklaşan Felaket ve Buna Karşı Mücadele'yi yazıyor.

15 Eylül: Parti Merkez Komitesi Lenin'in önde gelen bolşevik örgütlerde dağıtılan 'Bolşevikler İktidarı Almalıdır' ve 'Marksizm ve Ayaklanma' başlıklı mektuplarını tartışıyor.

14-21 Eylül: Petrograd'ta bir 'Demokratik Konferans' toplanıyor.

24 Eylül: Kerenski üçüncü ve sonuncu koalisyon hükümetini kuruyor. Bolşeviklerin Moskova belediye seçimlerinden başarıyla çıkmaları.

Eylül sonu - Ekim: Lenin, Bolşevikler İktidarı Koruyabilirler mi? adlı çalışmayı kaleme alıyor.

7 Ekim: Ön-parlamentonun açılışı; bolşeviklerin buna katılmayı reddetmeleri.

9 Ekim: Petrograd Sovyeti Devrimci Askeri Komitesi'nin kuruluşu.

10 Ekim: Bolşevik Parti Merkez Komitesi silahlı ayaklanma çağrısında bulunuyor.

13 Ekim: Petrograd Sovyeti'nin asker seksiyonu tüm askeri otoritenin genelkurmaydan alınıp Devrimci Askeri Komite'ye verilmesi leyhinde oy kullanıyor.

15 Ekim: Bolşeviklerin Petrograd Komitesi'nin genişletilmiş bir konferansı, katılanların çoğunluğunun isteksiz ve coşkusuz olduğu bir atmosfer içinde, ayaklanma önerisini tartışıyor.

16 Ekim: Merkez Komitesi, Petrograd Komitesi Yürütme Kurulu, Askeri Örgüt, Petrograd Sovyeti üyeleri, sendikalar, fabrika komiteleri, Petrograd Bölge Komitesi ve demiryolu işçilerinin genişletilmiş bir oturumunda ayaklanma kararı yeniden kabul ediliyor.

18 Ekim: Zinovyev ve Kamanev, yayımlanması için Gorki'nin gazetesine gönderdikleri mektupta ayaklanma kararına karşı çıkıyorlar.

19 Ekim: Lenin, Zinovyev ve Kamanev'in partiden uzaklaştırılmasını istiyor.

20 Ekim: Devrimci Askeri Komite ayaklanma için fiili hazırlıklara başlıyor.

22 Ekim: Petrograd'taki sovyet güçlerinin, büyük toplantılar görüntüsü altında gözden geçirilmesi

23 Ekim: Ayaklanmanın başarısının önündeki son önemli engel olan Peter ve Paul kaleleri Petrograd Sovyeti'ne destek olacaklarını ilan ediyorlar.

24 Ekim: Geçici Hükümet, Devrimci Askeri Komite üyelerinin tutuklanması, Bolşevik gazetelerin faaliyetlerinin zorla bastırılması, Petrograd'ta bolşevik propagandasının etkisi altındaki askerlerin yerine rejime bağlı askerlerin geçirilmesi için emirler yayımlıyor; Kerenski Cumhuriyet Meclisi'ndeki son konuşmasını yapıyor; Lenin, gece geç saatlerde Smolny'deki bolşevik genel kurmay merkezine geliyor.

25 Ekim: Ekim Devrimi (sabaha karşı saat 2'de) başlıyor. Devrimci Askeri Komite'ye bağlı askerler (öğlen saat 12'de) Cumhuriyet Meclisi'ni kapatıyorlar. Lenin gizlendiği karargahtan çıkıyor; Petrograd Sovyeti'nin bir oturumunda (öğleden sonra 3'de) Troçki'nin davetiyle kürsüye çıkıp bir konuşma yapıyor. Kışlık Sarayı'na (Geçici Hükümet'in köşkü) karşı operasyon başlıyor (akşam 9'da); İkinci Tüm Rusya Sovyetleri Konferansı açılıyor (gece 11'de).